

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA
str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr. 358 din 01 decembrie 2023

Ministerul Energiei al Republicii Moldova

secretariat@energie.gov.md

gheorghe.virlan@energie.gov.md

copie:

Cancelaria de Stat

cancelaria@gov.md

Aviz

*repetat la proiectul definitivat al hotărârii de Guvern cu privire la exproprierea pentru cauză de utilitate publică a bunurilor imobile și a dreptului de folosință asupra bunurilor imobile situate pe amplasamentul lucrărilor de interes național de construcție a liniei electrice aeriene (LEA) 400 kV de transport al energiei electrice Vulcănești– Chișinău (**Numar unic 963/MEn/2023**)*

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat solicitarea Ministerului Energiei Nr. 07-1958 din 24.11.2023 de a prezenta aviz repetat asupra proiectului definitivat al hotărârii de Guvern cu privire la exproprierea pentru cauză de utilitate publică a bunurilor imobile și a dreptului de folosință asupra bunurilor imobile situate pe amplasamentul lucrărilor de interes național de construcție a liniei electrice aeriene (LEA) 400 kV de transport al energiei electrice Vulcănești– Chișinău, [în continuare - proiectul de hotărâre].

CALM a analizat prevederile proiectului de hotărâre prin prisma respectării principiilor constituționale ale autonomiei locale, precum și intereselor autorităților administrației publice locale, corelate cu interesele cetățeanului.

2. Legislația aplicabilă

- Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială „Tratate internaționale”, 1999, volumul 14, pag.14;
- Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- Legea nr.120/2022 privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție a liniei electrice aeriene (LEA) 400 kV de transport al energiei electrice Vulcănești–Chișinău și a stației Back-to-Back Vulcănești;
- Legea privind administrația publică locală nr.436/2006;
- Legea nr. 523/1999 cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale;
- Legea nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova;
- Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare;
- Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999;

- Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice;
- Hotărârea de Guvern nr. 102/2013 cu privire la Strategia energetică a Republicii Moldova până în anul 2030;
- Hotărârea de Guvern nr. 409/2015 cu privire la foile de parcurs în domeniul energetic pentru perioada 2015-2030.

3. Constatări principale:

Proiectul de hotărâre este elaborat în scopul executării prevederilor pct. 3, 6, 7 și 17 din Anexa la Legea nr. 120/2022 privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție a liniei electrice aeriene (LEA) 400 kV de transport al energiei electrice Vulcănești–Chișinău și a stației Back-to-Back Vulcănești (în continuare Legea nr. 120/2022), adoptată de Parlament întru consolidarea securității energetice a țării.

Implementarea Proiectului de interconexiune LEA 400 kV Vulcănești-Chișinău reprezintă un obiectiv specific prevăzut în Strategia energetică a Republicii Moldova până în anul 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 102/2013. Realizarea Proiectului reprezintă o măsură prevăzută de Foaia de parcurs pentru sectorul electroenergetic din Republica Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 409/2015.

Legea nr. 120/2022 a stabilit procedura specială de expropriere a bunurilor imobile (terenurilor) și a dreptului de folosință asupra bunurilor imobile (terenurilor) pe amplasamentul lucrărilor de utilitate publică, identificate potrivit documentației de proiect, în scopul facilitării lucrărilor de construcție de interes național a LEA 400 kV de transport al energiei electrice Vulcănești–Chișinău, care reprezintă un obiectiv de importanță strategică a statului.

Proiectul prevede că implementarea prevederilor în partea ce ține de plata despăgubirilor către expropriați se va efectua din mijloacele financiare alocate de la bugetul de stat în conformitate cu art. 14 al Legii nr. 120/2022.

În versiunea actuală a proiectului de hotărâre lipsesc prevederile referitoare la efectuarea gratuită de către Agenția Servicii Publice a înregistrărilor și notărilor corespunzătoare în Registrul bunurilor imobile, inclusiv înregistrarea și radierea dreptului înregistrat provizoriu, și înregistrarea definitivă a dreptului de proprietate publică a statului asupra bunurilor imobile expropriate după plata despăgubirilor către expropriați și realizarea condiției suspensive, la cererile/notificările Agenției Proprietății Publice și/sau Unității consolidate pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei, ceea ce ar putea crea probleme de predictibilitate a conduitei participanților și eludarea unor formalități necesare în procesul exproprierii.

4. Propuneri asupra proiectului de hotărâre.

Se propun atenției următoarele modificări ale proiectului de hotărâre:

4.1. Referitor la pct. 7 și 8 din proiectul de hotărâre (7. *Comisia pentru soluționarea întâmpinărilor este formată din 3 membri permanenți, specialiști în domeniul de activitate în care se execută lucrările de construcție a LEA 400 kV de transport al energiei electrice Vulcănești–Chișinău, declarate de interes național, și 3 membri participanți ad-hoc din rândul proprietarilor de imobile din raza municipiului, orașului sau satului în care sunt situate imobilele supuse exproprierii, fără emiterea altei hotărâri de Guvern.* 8. *Selectarea membrilor participanți ad-hoc în cadrul Comisiei pentru soluționarea întâmpinărilor, conform pct. 6, va fi asigurată de către autoritățile administrației publice locale ale municipiului, orașului sau localității în care este situat bunul imobil obiect al exproprierii), în privința sintagmelor: „municipiului, orașului sau satului”, „municipiului, orașului sau*

localității” este necesară utilizarea terminologiei unice, respectând prevederile Legii nr. 436/2006. În acest sens și având în vedere că localități sunt și municipiile și orașele - ambele variante menționate *supra* ale sintagmei (din pct. 7 și pct. 8), urmează a fi substituite cu cuvintele „satului (comunei), orașului (municipiului)”.

4.2. La pct. 12 din proiectul de hotărâre (12. *CMIS de nivelul I și nivelul II sunt formate din câte 5 membri. Membrii CMIS de nivelul I, se desemnează din rândul administrației publice locale și reprezentanților comunității. Membrii CMIS de nivelul II, se desemnează din rândul funcționarilor aparatului administrativ raional, prin decizia președintelui Consiliului Raional. Președintele și Secretarul fiecărui CMIS, sunt aleși din rândul membrilor acestuia*) cuvântul „rândul” se propune a fi substituit cu cuvintele „funcționarii” (sau alternativ: substituirea sintagmei „rândul administrației publice locale” cu cuvintele „personalul primăriei”, iar după cuvintele „reprezentanților comunității”, de completat cu cuvintele „prin dispoziția autorității publice locale executive”).

4.3. Referitor la pct. 13 (*Reclamațiile persoanelor afectate de executarea lucrărilor de construcție a LEA 400 kV de transport al energiei electrice Vulcănești - Chișinău, se adresează CMIS de nivelul I, din raza localității obiectului reclamației, CMIS de nivelul II, sau Unității consolidate pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei și Î. S. Moldelectrica, în ordine consecutivă, în măsura soluționării sau nu a reclamației*) nu există o claritate în privința **alternativei**: „sau Unității consolidate pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei și Î. S. Moldelectrica” (alternativa se referă doar la CMIS de nivelul II sau și la CMIS de nivelul I ?), precum și nu există o claritate în privința finalității examinării reclamațiilor (ce se întâmplă cu cele care nu sunt soluționate). Se propune reformularea pentru asigurarea criteriilor de calitate a normei (predictibilității).

Suștinem aprobarea proiectului de hotărâre, cu luarea în considerație a propunerilor și constatării sus-menționate.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

ex. Igor Cristal, expert CALM
expert CALM, tel. 22 35 09